

stans bästa skolgård

Projektplan för projektet “Stans bästa skolgård”

Projektets ägare: Lagmans Hem och skola r.f.

Projektledare och ansvarig utgivare för projektboken:

Maria Lunabba
Loveret 1 A, 68600 Jakobstad
06-7814 024, 050-594 7814
maria.lunabba@lsh.intermin.fi

Skolans namn: Lagmans skola
rektor Jan Fellman
Lagmansgatan 2, 68600 Jakobstad
06-7851 488
jan.fellman@jakobstad.fi
www.multi.fi/~lagmans

Skolans ägare: Staden Jakobstad
Strengbergsgatan 1, 68600 Jakobstad
06-7851 111

Huvudplanerare: Staden Jakobstads tekniska verk
byråarkitekt Anders Höglund
06-7851 461
anders.hoglund@jakobstad.fi

Projektgrupp: Maria Lunabba, projektledare, förälder
Mikael Snellman, ordförande Lagmans Hem och skola r.f
Jan Fellman, rektor, Lagmans skola
Mary Sjö, lärare, Lagmans skola
Siv Martelin, lärare, Lagmans skola
Jonas Pettil, lärare, Lagmans skola
Anders Höglund, byråarkitekt, Staden Jakobstads tekniska verk
Roger Wingren, stadsarkitekt, Staden Jakobstads tekniska verk
Carina Wikman, ped.mag., trädgårdspedagog, Aspegrens trädgård
Teresa Turtonen, PF vid ÅA

Assistens: Från Staden Jakobstads tekniska verk
Marina J. Björk, disponent
Jan-Ole Bäck, stadsträdgårdsmästare
Ilmari Heinonen, stadsplanearkitekt
Harri Kotimäki, stadsingenjör
Marko Tarkkinen, modellbyggare
Harriet Pitkänen, lay-out, ritare

Magnus Fors, lärare, Lagmans skola
Jan Levander, skoldirektör, Utbildningsverket i Jakobstad

Fotografier: Jakobstads Museum
Lagmans skola
Sirpa Luoma, ark.stud., pärmbild
Pirjo Salonen, bitr.disponent
Skolgården som klassrum, Titti Olsson m.fl

Samarbetspartners: Aspegrens trädgård
Rosenlund, 68600 Jakobstad
06-724 3101
info@aspegrenstradgard.net
www.aspegrenstradgard.net

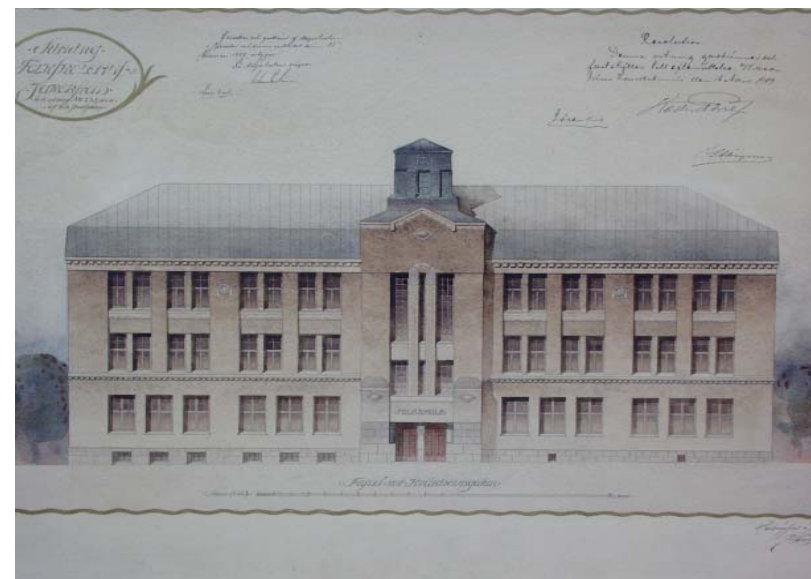
Svenska Yrkehögskola/Institutionen för bildkonst,
media, design
projektet SUPERCULTIVATOR
Jakobstadsvägen 24, 66900 Nykarleby
06-781 5911
leif.strengell@syh.fi
www.syh.fi

Pedagogiska fakulteten vid Åbo akademi
Strandgatan 2, 65100 Vasa
06-324 7111
www.vasa.abo.fi

Kontaktinstanser: Förbundet Hem och skola
Folkhälsan Österbotten
Västra Finlands miljöcentral
Utbildningsstyrelsen
Länsstyrelsen för Västra Finlands län
Grönmiljöförbundet
Österbottens konstkommission
Institutionen för barnpedagogik vid Åbo Akademi

Beskyddare: Martin Granholm

Förkortningar HoS = Lagmans Hem och skola r.f

Huvudfasad av Lagmans skola 1909, lavering

Förslag till gårdsplan 1909, lavering

Från skolträdgårdar till miljö- och utomhuspedagogik

Idén om skolträdgårdar fanns redan på 1600-talet. De stora pedagogerna som A. Comenius, Rousseau, Campe och Saltzman talade varmt för skolträdgårdar. Via Österrike, Frankrike och Belgien spred sig skolträdgårdsverksamheten till Sverige på 1880-talet. Den första handboken med modellritningar utkom i Sverige år 1890 och den var sannolikt förebilden för de finländska modellträdgårdarna. Skolträdgårdarna var som mest populära under 1900-talets första decennier och de ansågs ha såväl fostrande som materiella syften. I Jakobstad har vi ett praktexemplar nämligen Skolparken, som är ovanligt mångsidig med olika växtplatser och en rik flora. I donationsbrevet från år 1915 står "... anordnas, att den på ett verksamt sätt kan betjäna undervisningen i botanik vid stadens skolor och därjämte är ägnad att hos befolkningen på orten väcka intresse för växtvärlden". Lektor Emil Huldén skrev år 1926 : "Bort från de skulpterade pulpetlocken går framtidens skola mot laboratoriet, där eleverna komma i sin naturliga miljö och arbeta på sitt händiga sätt... och de andra moderna uppfostringsprinciperna på åskådningens reella grund".

Under årens lopp har skolgårdarna tyvärr blivit ett exempel på den tekniska miljöns segertåg där nästan allt som antyder grön natur har rensats bort och ersatts med kall asfalt och stenöken. Skolgården används många gånger enbart som förvaringsplats för eleverna under rasterna.

Ett annat problem i dag är barns övervikt som håller på att bli ett riktigt folkhälsoproblem. Men utomhuspedagogik kan hjälpa till att bromsa den utvecklingen.

Vid en konferens i Sollefteå 2004 ordnad av Västerbottens landsting konstaterade man följande:

" Samverkan mellan hälsa, rörelse och pedagogik ger naturliga synergieffekter visar flera studier. Att vistas utomhus gör inläringen effektivare, hävdar Nina Nelson, klinikchef och docent på barn- och ungdomsmedicinska kliniken på Universitetssjukhuset och Anders Szczepanski, forskare och enhetschef för Centrum för miljö och utomhuspedagogik. Det gäller att gå bortom den traditionella inläringen. Ute finns naturliga inlärningsmoment, som inte möjliggörs i ett klassrum. Utomhuspedagogiken ger dessutom barnen frisk luft och möjlighet att röra sig.

Skolparken i Jakobstad, sommaren 2004

Lärare med elever i skolparken, 1930-tal

Det är lika lätt att tala om samverkan, som det är svårt att få det att fungera trots att målbilden kan vara gemensam. Många gånger beror problemen på bristande samverkan mellan berörda yrkeskategorier, hävdar utvecklingsledare Per-Gunnar Hallberg från Umeå. Vi diskuterar ofta samma saker men talar olika språk. Uppdraget för dagens pedagoger är inte detsamma som för tjugo år sedan. Om skolan misslyckas beror det inte alltid på bristande ekonomiska eller mänskliga resurser. Kanske är det snarare samverkansproblem mellan pedagogerna och den elevvårdande personalen. Inom skolan finns möjligheter att skapa goda förutsättningar.”

Idag har man igen börjat se skolgården som en del av undervisningsmiljön och som kan utnyttjas i undervisningen inom flera ämnen. Det finns forskning som visar att barn lär sig effektivare i en miljö som inte består enbart av tak och fyra väggar. Undersökningar har visat att skolbarnen gärna använder skolgården också på sin fritid. Barn under nio år färdas i allmänhet inte långa vägar till lekplatser och därför är den närbelägna skolgården den bästa lekplatsen i närområdet.

Så här beskrivs miljö- och utomhuspedagogik av Centrum för miljö- och utomhuspedagogik vid Linköpings universitet, Sverige:

- utomhuspedagogik är ett tematiskt och ämnesövergripande forsknings- och utbildningsområde. Utemiljö och upplevelse är centralt och lärandet förläggs i hög grad till utemiljön.
- miljö- och utomhuspedagogik vill vara ett komplement till den traditionella pedagogiken och betonar att upplevelser i den miljö som omger oss ska utgöra en bas för inläring. Utemiljön är en ständigt aktuell kunskapskälla. Här finns ett rikt material för såväl historiska tillbakablickar som studier av nutid och framtid inom olika ämnesområden.
- utgångspunkten för lärandet är att verklighetsanknytningen och utemiljön kan vara av varierande slag; hembygden, staden, skogen mm. Utemiljön är för utomhuspedagogen en lika självklar lärandemiljö som bibliotek eller klassrum.
- kunskap är för utomhuspedagogen reflekterad erfarenhet; en kunskap som förenar erfarenhet, direkt upplevelse och språkliga begrepp.
- att synliggöra människan/samhället i de lokala och globala kretsloppen är en viktig aspekt.

I de nya grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildning från år 2004 3.2. sägs följande om den pedagogiska miljön. "Till den fysiska pedagogiska miljön hör speciellt skolans byggnader och lokaler samt undervisningsmaterial och läromedel. Hit hör vidare annan bebyggelse och den omgivande naturen. Studiemiljön och studieredskapen skall planeras och ordnas så att de ger möjlighet till användning av mångsidiga undervisnings metoder och arbetssätt."

Projektet arbetar utgående från dessa principer

Bakgrund till projektet

Under hösten 2003 gjorde lärarna en förfrågan till HoS om man kunde skaffa in pengar för att köpa ett par nya lekredskap till skolgården. Vid närmare eftertanke uppstod tanken hos dåvarande ordförande för HoS, nuvarande projektledaren Maria Lunabba att göra något mer med skolgården. Att köpa ett par nya redskap skulle inte på något sätt ändra utemiljön, utan den skulle se ut som den gjort de åtminstone de senaste 35 åren. Vid ett styrelsemöte i februari 2004 presenterades idén för HoS styrelse och lärarrepresentanterna att starta ett projekt där hela skolgården skulle ses över och att få skolgården att fungera som en pedagogisk resurs. Så var processen i full gång...

Lagmans skola

Lagmans skola färdigställdes 1910 i slutet av den nationalromantiska epoken i Finland och representerar senjugend. Huvudfasaden har trots detta starka klassiska drag. Skolan är byggd i tre våningar med fasad i slätrappad tegel. Byggnaden ritades av arkitekt Berndt Nyman (1885-1919). Skolbyggnaden genomgick en grundlig renovering år 1994-96 och kan idag betraktas som en av staden Jakobstads mest värdefulla skolbyggnader. På Lagmans skola egen hemsida www.multi.fi/~lagmans, beskriver man sin skola så här: "Nu kan vi verkligen skryta med att ha ett av stadens, t.o.m. landets finaste skolhus". Tyvärr åtgärdades inte skolans gårdsplan i samband med renoveringen. Skolgården kan inte anses uppfylla de krav som idag ställs på en modern skolgård. Skolan har idag c. 180 elever i årskurs 1-5. Från hösten 2005 kommer man också ha två förskoleklasser med drygt 30 barn.

Lagmans skola 1950-talet

Lagmans skola 2004

PROJKETET/PROCESSEN “STANS BÄSTA SKOLGÅRD”

MÅLSÄTTNING

Att planera och bygga stans bästa skolgård i samråd med lärare och elever i enlighet med grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildning 2004 3.2. den pedagogiska miljön. Elevernas insats i planering och utformning skall vara konkret och vara en del av den pedagogiska undervisningen. På Lagmans hemsida sägs att Lagmans har stans finaste skolbyggnad, kanske t.o.m. landets finaste. Så varför inte sätta som mål att få stans finaste skolgård. Lagmans skolgård skall bli modell för andra skolgårdar i Jakobstad och för övriga Finland.

Skolgården skall bli ett vackrare rum, en estetisk tilltalande miljö som får både elever, lärare och andra vuxna att känna sig välkomna till och vara stolta över. Skolgården skall vara ett frirum för lek, rekreation och motion. Men det viktigaste är att skolgården skall fungera som en pedagogisk resurs. När barnen får delta i utformningen av skolgården minskar risken för förstörelse.

Lagmans skolgård skall:

- fungera som redskap för inläringen
- vara en resurs vid mätövningar
- fungera förberedande för olika idrotter och orientering
- vara en del av kretsloppet
- fungera som uteklassrum
- ge utrymme för kompostering, odling, praktiskt miljöarbete
- ge möjlighet att springa, hoppa och klättra
- ge möjlighet att leka och spela bollspel m.m.
- fungera som skolgård alla fyra årstider
- ha trygg trafikmiljö runt skolan
- ha rum för konst och olika installationer

Workshop med årskurs-5, hösten 2004

FÖREBILDER:

Coombes School utanför London, England

På Coombes School är skolgården det största klassrummet. Och det är inte vilket klassrum som helst! Labyrinter, amfiteatrar, odlingsland, dammar, vikingagravar och stensättningar är inslag i det lustfyllda lärandet. Undervisningen formas efter årstidsväxlingar, högtider och traditioner. Varje vecka året runt har ett eget tema.

Få skolor har arbetat så länge som Coombes med att utveckla sin utemiljö. Skolans karismatiska rektor Susan Humphries har under sina 30 år på Coombes format och fördjupat ett alldeles eget arbetssätt. Hennes drivkraft är att barn har rätt till den bästa, vackraste och mest stimulerande utemiljön. Ingen skoldag ska vara den andra lik. Upplevelser utomhus kopplas hela tiden till motsvarande upplevelser inomhus. Att skolan gästas av mimare och balettdansörer är lika normalt som att det en dag står en livs levande kamel på skolgården.

Vaksala skola i Uppsala, Sverige

Vaksala skola är en stor skola i centrala Uppsala och har en hel del faktorer gemensamma med Lagmans skola. Där har man dragit i gång ett motsvarande projekt våren 2003 och vi har fritt använt det material som de satt ut på sin hemsida. En av dragarna för projektet är doktorand, landskapsarkitekt Petter Åkerblom som HoS bjöd in att föreläsa på seminariet "Skolgården som klassrum" som ordnades i augusti 2004.

PUBLICITET

Projektet har hittills fått stor publicitet i lokalpressen och vi strävar till att det skall presenteras även i Radio Vega, VBL, HBL samt FST.

Uteklassrum, Coombes School

stans bästa skolgård

LAGMANS HEM OCH SKOLA RF
PROJEKTBOK JANUARI 2005

DOKUMENTATION:

De olika aktiviteterna och samarbetet mellan Lagmans skola, Supercultivator och Aspegrens trädgård skall sammanställas skriftligt. Projektet dokumenteras kontinuerligt genom fotografering. I dokumentationen ingår också förslag till samarbete och teman som lärare och elever kan ta del av tillsammans eller riktat till någondera grupp i form av undervisning, workshops, konsulttjänster, idéer och kontakter. Detta material kan delas ut till andra skolor, instanser och intresserade. Genom denna information presenteras Lagmans skolgårdsprojekt som det pilotprojekt det är, samt inbjuder andra att komma och titta på eller delta i verksamheten. På samma gång kan både Supercultivators och Aspegrens trädgårds verksamhet presenteras.

stans bästa skolgård

PROBLEMEN PÅ SKOLGÅRDEN	
Fotbollsplanen (bollplanket onödigt, målen dåliga, marken ojämn, stenig och "gräsig", mycket glasbitar, för få mål och bollar)	9
Gungorna (för få, för låga, för höga, för nära rutschbanan och samlar vatten)	8
Rutschbanan (för låg, gammal och dålig)	7
Gungbräden (lösa, utan handtag, fel placerade, fötterna kommer under och för få)	7
Klätterställningen (för låg, för dålig, för enkel, "stockar" sticker ut och för få)	5
Bågen (farlig, hög, tråkig och man halkar – den skall bort)	4
Parken (för tom, lagmansskylten ful, buskar saknas, X-et fult och på fel plats)	4
Korgbollsställningen (saknar nät och bollen far på tågbanan)	3
Baksidan (roskisar överallt och parkeringsplatsen är i vägen)	2
Räcken (för höga)	2
Bänkar (för få)	2
För mycket grus och för lite gräs på skolgården	2
Övriga kommentarer om problem på skolgården	
För mycket bråk under rasterna, för lite saker att leka med, trista cykelställningar som är felplacerade, regnskydd saknas, för få lärare ute, för korta raster, för stränga regler (snöbollskastning), snökullen bort, skyltar med regler saknas, fel att bara åk 5 får vara på lagmansplanen, och ingen häck som liknar något.	

DET HÄR HAR VI REDAN GJORT

Under våren 2004 påbörjade elever och lärare jobbet med planeringen av skolgården bl.a. genom att göra upp en lista över allt bra och dåligt med skolgården. Sedan fick de beskriva sin drömskolgård. Övrig personal och föräldrar har också fått säga sitt.

Men en förutsättning för ett vettig genomförandet av projektet var att få kunskap om idéer och filosofier om hur en bra skolgård byggs upp. För att skaffa dessa kunskaper ordnades seminariet "Skolgården som klassrum" i augusti 2004 med landskapsarkitekt, doktorand Petter Åkerblom Sverige och landskapsarkitekt Anna Lenninger från Sveriges lantbruksuniversitet Ultuna i Uppsala. Båda är sakkunniga inom området och har deltagit i ett flertal motsvarande projekt i Sverige. Dessutom höll markanvändningschef Päiviö Tokola, Västra Finlands miljöcentral och inspektör Ismo Myllyaho från Västra Finlands länsstyrelse korta anföranden.

Till seminariet inbjöds Hem och skola-föreningar, lärare från Jakobstad och dess grannkommuner, föräldrar och personal från stadens tekniska verk samt representanter från BI och PF. Sammanlagt deltog 111 personer. Lärarna fick räkna seminariet som en fortbildningsdag. Seminariet kunde genomföras tack vare ett projektanslag om 2 500 € från staden Jakobstads 350-års jubileumsfond.

I september 2004 ordnade byråarkitekt Anders Höglund tillsammans med elever och lärare workshops där eleverna fick planera skolgården. Femteklassisterna fick jobba med en naturtrogen modell i skala 1:200 och övriga yngre elever tecknade och jobbade i s.k. sandlådor. Därefter ordnades prisutdelning för bästa förslag till skolgård samt utställning i skolan med elevernas arbeten, gamla fotografier samt ritningar över skolan.

I november 2004 presenterade byråarkitekt Anders Höglund sitt förslag till skolgård för projektgruppen som en naturtrogen modell i skala 1:200. Förslaget godkändes och staden Jakobstad reserverar pengar för renovering av skolgården och ansöker om bidrag hos Västra Finlands miljövårdscentral.

I december 2004 inbjöds grannar och boende i stadsdelen London att ta del av projektet och modellen.

Workshop med årskurs-5, hösten 2004

PROJEKTETS/PROCESSENS FRAMTID

Eftersom projektet/processen består av olika delar har den delats upp i tre underprojekt; Oasen, Snäckan och Fröet. I projekt Oasen restaureras den befintliga parken, så att gräsmatta, grusgångar och häckar återställs. Nya träd planteras och ett uteklassrum byggs. I projekt Snäckan genomgår samlingsplats och lek- och spelområden en omdisponering och ombyggnad. En ny odlingsträdgård anläggs bredvid parken. Projekt Fröet handlar inte primärt om att bygga utan om att ta fram en ny tanke- och verksamhetsprocess som skall hjälpa lärarna och eleverna att tänka i nya banor om undervisningsmiljön och användningen av denna.

Alla tre delprojekt kan startas och genomföras skilt för sig. Projekt Snäckan som är det mest omfattande och också det dyraste kan om behov finns delas in i flera mindre underprojekt.

PROJEKT OASEN:

Parken mellan skolan och "Framska huset" är enligt stadsplanen från 1989 en del av Lagmans skolas tomt. Stadsbildmässigt ramar parken in skolgården och utgör en vacker grön oas för stadsdelen London. Tanken är att den publika karaktären av parken skall bibehållas och även förstärkas i och med restaureringen.

Till parkens kärna planeras ett uteklassrum med bänkar och omramande häckplanteringar. Uteklassrummet planeras inte för bara för kunna använda under varma höst- och vårdagar utan det är tänkt att kunna användas året runt. I Jakobstad följer upp till 2000 personer FFJaros fotbollsmatch en kylslagen novemberdag, så med rätt inställning och lämplig klädsel kan även undervisningen flytta utomhus en vacker vinterdag.

Parken 1950-talet

Parken 2004

PROJEKT SNÄCKAN:

Skolgården struktureras innehållsmässigt i en samlingsplats, plats för lekställningar och bollspel, stenpark, sandgropar, konstgjord kulle och en odlingsträdgård. Formmässigt gestaltas området framför skolan av en snäckformad linje, som framträder från klassrummen på andra och tredje våningen. Snäckan återfinns i naturen som pärlbåtssnäcka (Nautilus Pompilius) och påstås vara flere 100 miljoner år gammal. Snäckformen kan matematiskt beskrivas som en logaritmisk spiral och dess matematiska förhållande kallas gyllene snittet. Gyllene snittet finns som en harmonisk och vilande balans i proportioner i otaliga byggnads- och konstverk samt även inom musiken. I snäckformen på skolgården förenas biologi, matematik, konst och historia i en holistisk bas för kunskapsinläring inom natur, kultur och vetenskap. Kanske ger snäckan en insikt åt eleverna och lärarna att allt sist och slutligen hör ihop. Det finns ett samband mellan konst och matematik, mellan biologi och musik.

Snäckan ramar in samlingsplatsen med flaggstång och bänkar och stenparken. Snäckan tecknas i terrängen som en linje i granit, som även fungerar som regnvattenränna. Samlingsplatsen är skolans festplats där elever och lärare samlas kring flaggstången på självständigheten eller sjunger in våren 1:a maj.

I stenparken får eleverna handgripligen bekanta sig med olika stensorter som finns i Finland. Stenparken fungerar även som en uppsugningsdamm av regnvatten och blir efter rikliga regn en vacker ljusreflekterande vattenspegel.

Utanför snäckan kan elever, lärare och föräldrar så vårbloomor såsom påskliljor och tulpaner som vid skolavslutningen blommar vackert. Blomsterhavet accentuerar även snäckans form.

Planering av projekten Oasen och Snäckan görs av stadens arkitektkontor tillsammans med stadsträdgårdsmästare och projektgruppen och finansieras av staden Jakobstad, Västra Finlands miljövårdscentral och utomstående sponsorer. Som ägare av skolfastigheten är staden Jakobstad sökande vid ansökan om bidrag från statliga myndigheter i övriga fall är projektet sökande.

PROJEKT FRÖET:

Projekt Fröet är egentligen en fortgående process där projektgruppen samarbetar med Aspegrens trädgård i Jakobstad och SUPERCULTIVATOR, ett flerårigt projekt som upprätthålls av SYH/Institutionen för bildkonst, media, design i Nykarleby och pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi i Vasa för att ytterligare motivera lärarna att använda skolgården som klassrum och som en pedagogisk resurs inom alla möjliga områden. Meningen är att projekt Fröet är en process som aldrig upphör och som så småningom skall rulla på av egen kraft även efter att själva skolgårdsprojektet har upphört. Planeringen av processen sköts av projektgruppen och finansieras av Svenska kulturfonden, Svenska folkskolans vänner och andra utomstående sponsorer. Som sökande är projektet.

I samarbete med SUPERCULTIVATOR planeras följande verksamhet våren 2005 och läsåret 2005/2006.

Ljuset som tema

Två konstnärer från Supercultivator deltar i form av undervisning och experiment med olika klasser i skolan under en sju dagars period. I anslutning till detta kan en inspirations- och workshopsdag ordnas för lärare. I slutet av samarbetet ordnas ett evenemang, större upplevelse för skola och gård där ljuset uppmärksammas och elevernas olika deltagande presenteras ute på skolgården.

Fotografi och almanacka

Av fotografiet som medium och utforskande kamerastudier kan elevernas insatser presenteras i form av en almanacka vilken Supercultivator sammanställer. Distribution och försäljning av almanackan kan genomföras via HoS.

Lanternprojektet

Under en sjudagars period genomförs lanternprojektet. Först kommer en representant från Supercultivator och berättar om lanternprojektet. Hösten 2006 planeras en stor sammankomst och ett evenemang kring temat ljus. Personal från konstskolan ordnar kortkurser i byggandets teknik. Under en kväll kommer sedan att deltagarna att samlas och gå från respektive platser, de fyra huvudplatserna i "Den gröna staden Jakobstad", Kittholmen, Villa Sveden och Skolparken. Alla möts vid Aspegrens Trädgård där ett hav av lanternor presenteras och personer kan ta del av ytterligare evenemang och firande.

Ljussättning av skolgården

En konstnär arbetar med ljussättning av Lagmans skolgård tillsammans med arkitekt Höglund för ett mera bestående resultat. Återkommande deltagande från elevernas sida är av prioritet i detta samarbete. T.ex. genom olika ljussättning under olika årstider, flyttbara ljuspunkter och projiceringar.

I samarbete med Aspegrens Trädgård planeras följande våren 2005 och läsåret 2005/2006.

Aspegrens Trädgårdsförening ger stöd och kunskap till såväl lärare som och elever vid anläggning av skolträdgårdar. Den fungerar som en kunskapsbas åt skolor inom trädgård och odling och som en pedagogisk resurs inom utomhuspedagogiken inom följande områden:

Trädgård och odling - Hantverk och traditioner - Förädling och förvaring
För lärare i form av inspirationsdagar och work-shops, fortbildningsdagar.
För elever i form av inspirationsdagar och work-shops, temaveckor.
Lektionspaket – en lektion om något speciellt
Konsulttjänster – hjälp med anläggning och uppbyggnad
Guidningar – lär känna din lokalhistoria

I samarbete med Pedagogiska fakulteten ordnas work shops och utbildningar för lärarna från våren 2005 och framåt.

Projekt Fröet skall sporra lärarna att delta i olika kurser, seminarier och studiebesök som ordnas av olika utbildningsanstalter både i hemlandet, de nordiska länderna och England. Projekt Fröet ordnar studiebesök till sina förebildsskolor Vaksala skola, Uppsala, Sverige och Coombs school, England.

HoS erbjuder sig att föreläsa inom Hem och skola förbundet om sitt projekt.

TIDSPLAN

Projektet och processen startades februari 2004

Projekt OASEN

Planering av hösten 2004/våren 2005

Arbeten påbörjas när finansieringen är ordnad och bör vara slutfört 2010

Ansökan till Västra Finlands miljövårdscentral februari 2005

Bidrag från utomstående sponsorer, typ storföretag sökes också kontinuerligt

Projekt SNÄCKAN

Planering av skolgården hösten 2004/våren 2005

Arbeten på skolgården påbörjas sommaren 2005 och avslutas senast år 2010

Staden finansierar årligen med budgetmedel, men bidrag från utomstående sponsorer, typ storföretag sökes också kontinuerligt

Projekt FRÖET

Processen är fortgåenden tillsammans med samarbetspartners

Ansökan till Kulturfonden inlämnad i november 2004

Ansökningar om bidrag från olika fonder söks fortgående

Arbeten inom projekten Oasen och Snäckan utförs av staden Jakobstads tekniska verk och påbörjas under sommaren 2005 och bör vara avslutade senast sommaren 2010 då skolan firar sitt 100-årsjubileum, medan FRÖET är en fortgående process mellan elever, lärare och samarbetspartners.

UTVÄRDERING AV PROJEKTET

För att följa upp projektet samarbetar projektgruppen med Pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi och en studerande gör som sitt pro graduarbete en utvärdering av projektet främst inom projektet Fröet.

Solrosdjungel, Coombes School

SLUTORD

Vårt projekt/process ligger rätt i tiden. Utbildningsstyrelsen ordnade våren 2004 en konferens under namnet "Morgondagens skola" där man framhöll skolgården som en pedagogisk resurs. Där föreläste bl.a. landskaparkitekt Petter Åkerblom.

Som ett led i processen har byråarkitekt Anders Höglund från staden Jakobstads tekniska verk inbjudits att föreläsa på en båtkonferens om nya inlärningsmiljöer som arrangeras av Utbildningsstyrelsen 4-6.6.2005 i ämnet Läroanstaltens omgivning som läromiljö ur ett nordiskt perspektiv.

Else-Maj Boström har 16.6.2004 skrivit en byggnadsdokumentation för Konstvetenskapliga Generalia om Lagmans skola. Else-Maj Boström skriver bl.a. följande: "Min uppfattning är att någon arbetsgrupp närmare borde syna skolgårdens park, spelplanerna på gamla Järnvägsgatan, cykelskyddet, staketet och skolans baksida och därvid beakta skolans jugendstil. Det börjar trots allt vara tio år sedan renoveringen gjordes och skolan firar snart sitt 100-års jubileum."

Österbottens konstkommission påbörjade år 2003 ett projekt om skolgårdar vars syfte var att "ägna uppmärksamhet åt skolornas gårdar och omgivning samt främja landskapliga värden i undervisningen". Ett häfte har getts ut där man beskriver projektet.

I Finlands kommundidning 4/2004 finns en artikel med rubriken "Skolgården ett rum för lek och idrott". Där nämns att överarkitekt Reino Taparinen på utbildningsstyrelsen har ordnat utbildning för berörda parter att förbättra skolgårdarna. Tillsammans med Mannerheims barnskyddsförbund har Utbildningsstyrelsen gett ut en skrift om skolgårdens användningsmöjligheter i undervisningen. Den heter "Koulupihan mahdollisuudet-opas". Finns tyvärr endast på finska.

Temaprojekt "drakar" på Coombes School

Temaprojekt "solrosen" på Coombes School

År 2000 var utlyst som statligt grönår och nästa grönår lär bli år 2007. Grönårsprojektet skall inspirera föräldrar, elever och lärare att med små medel och talkoarbete göra skolgården trivsamt med gröna växter.

Som så ofta är Sverige, men också de övriga nordiska länderna före oss med att ha utvecklat sina skolgårdar. Även England och Canada har kommit långt. Via webben hittar man massor med information t.ex via länkskafferiet på Moviums hemsida <http://www-uterum.slu.se>.

Inom projektgruppen känner vi inte till att det skulle finnas motsvarande projekt i Finland där man förutom att renoverat skolgården och satsat på grönområden också gått inför att omfatta begreppet utomhuspedagogik. Därför jobbar vi hårt tillsammans och önskar bli en förebild för andra skolor. Så stöd oss i vårt arbete!

REFERENSLITTERATUR

Titti Olsson m.fl. Skolgården som klassrum, Året runt på Coombes school, (2002) Stockholm, Runa förlag

Iann Lundegård, Per-Olof Wickman, Ammi Wohlin, Utomhusdidaktik, (2004) Studentlitteratur

Gode udemiljøer ved nordiske skoler, (2004) By og Byg

Pirkko Sassi, Koulupihaan mahdollisuudet- opas, (2003) Mannerheims barnskyddsförbund

LAGMANS SKOLGÅRDSPLAN

Kostnadskalkyl 20.12.2004

Uppgjord av staden Jakobstads tekniska verk

Sanering av grönområden:

Gräsmattor	2721 m ²	10884
Lönnar	7 st	350
Ekar	2 st	200
Äppelträd	6 st	180
Bärbuskar	27 st	150
Städsegröna buskar	22 st	154
Barrträd	3 st	150
Häckar	300 m	4500
Perenner+ vårblommor	50 m ²	1200
Odlingssområde	250 m ²	900
Möbler i uteklassrum		1600
		20268 €

Rivning av regnskyddstak

samt uppfyllning av området under 3000 €

Ytmaterial

Asfalt	1450 m ²	8700
Betongsten	470 m ²	10810
Granit (nubbsten)	130 m ²	16250
Sand	280 m ²	1225
Grus 4-8 mm	1300 m ²	494
Singel 8-16 mm	300 m ²	285
	3930 m ²	37764 €

Grundningsarbeten 3930m² 58950 €

Ytvatten 3930m² 9825 €

Lekutrustning inkl. montering,grävning,gjutning

Balansbommar	3 st	672
Gunghäst	2 st	1776
Gungbräde	1 st	553
Karusell	1 st	1000
Räcke för tre	1 st	991
Bollplank	4 st	4396
Klättertorn med bro,rutschbana	1 st	4899
Klätterställning	1 st	3215
Gungställning	3 st	4287
Sandlåda	1 st	580
		22369 €

Cykelställningar för 170 cyklar 19773 €

Parkbänkar 10 st 5000

Avfallskärl 55 l på gårdspl. 6 st 3882

Elbelysning

Stolpbelysning	30 st	15000
Fasadbelysning		10000
		25000 €

Planeringskostnader 10000 €

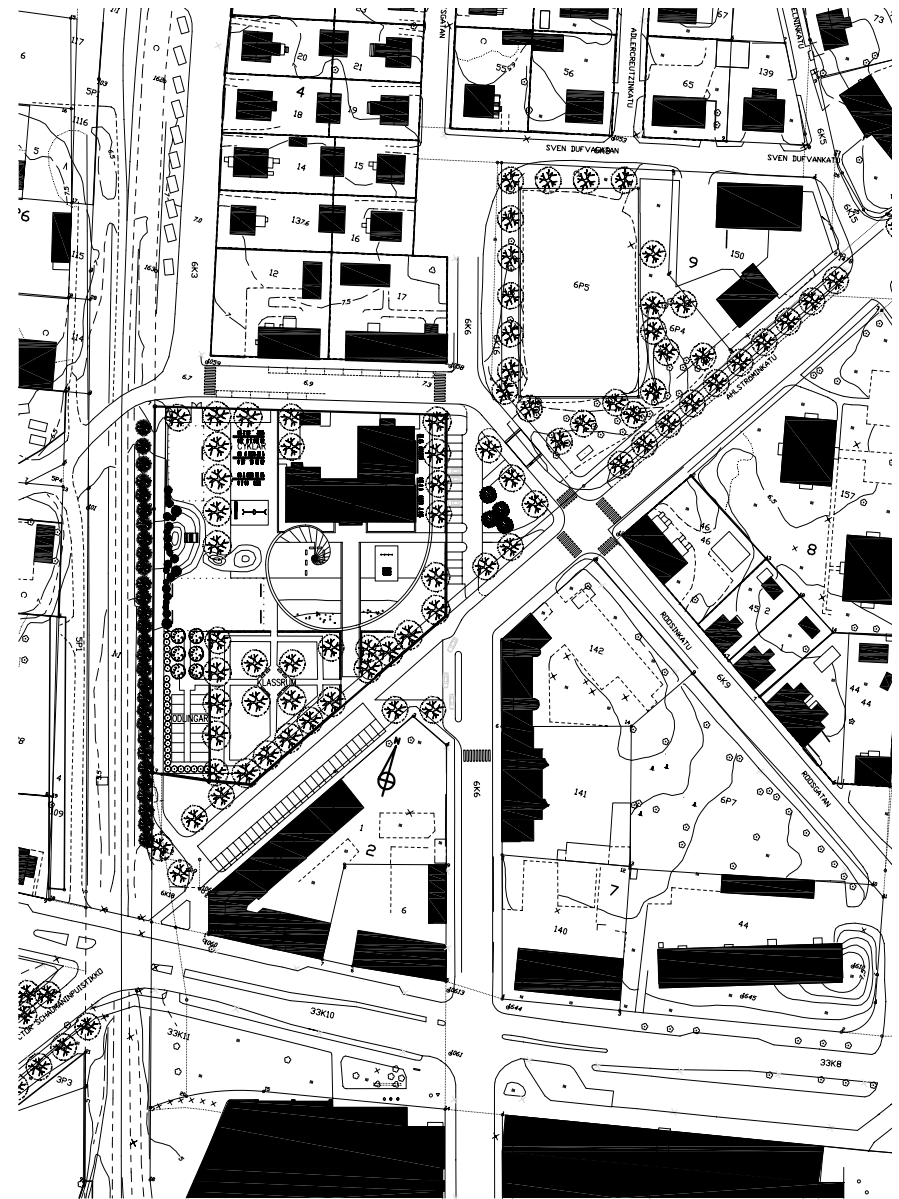
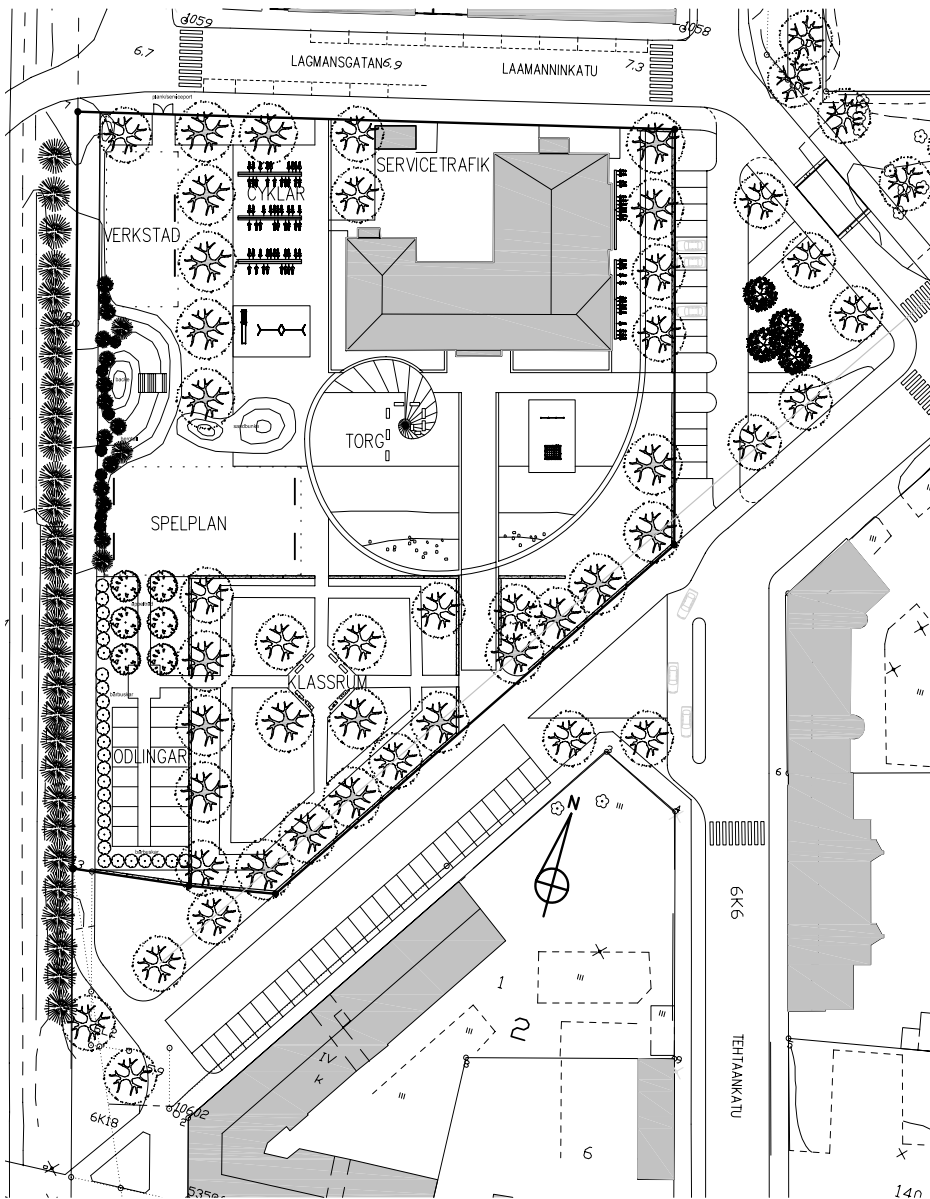
TOTALA KOSTNADER 215 831 €

FÖRSLAGET

stans bästa skolgård

LAGMANS HEM OCH SKOLA RF
PROJEKTBOK JANUARI 2005

stans bästa skolgård

LAGMANS HEM OCH SKOLA RF
PROJEKTBOK JANUARI 2005

stans bästa skolgård

LAGMANS HEM OCH SKOLA RF
PROJEKTBOK JANUARI 2005